

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของกิจการกับการเปิดเผยข้อมูล
ในรายงานความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
Relationship Between Firm Characteristics and Information Disclosure
Sustainability Report of Companies Listed on The Stock Exchange of Thailand
หทัยชนก ยูปารมีย์* และจอมใจ แคมเพชร**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของกิจการกับการเปิดเผยข้อมูล ความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2560 โดยไม่รวมบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอรวมจำนวน 466 บริษัท การวัดการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนใช้ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลที่คำนวณจากกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนฉบับ Global Reporting Initiative 3.1 ซึ่งแบ่งประเด็นความยั่งยืนเป็น 6 หัวข้อ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบแสดงรายการประจำปี (แบบ 56-1) ส่วนลักษณะของกิจการประกอบด้วย ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท ระดับการถือหุ้นแบบกระจุกตัว ความเป็นอิสระของกรรมการ สัดส่วนหนี้สินในโครงสร้างเงินทุน ความสามารถในการทำกำไร ประเภทสำนักงานสอบบัญชีและการรับรองมาตรฐาน ISO 14000 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ จากการศึกษาพบว่า มีบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนจำนวน 462 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 99.14 และบริษัทส่วนใหญ่มีค่าดัชนีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในช่วง 0 - 10 ประเด็นความยั่งยืนที่มีบริษัทเปิดเผยจำนวนมากที่สุดคือ ด้านการปฏิบัติงานต่อแรงงานและงานที่มีคุณค่า ส่วนประเด็นที่มีบริษัทเปิดเผยจำนวนน้อยที่สุดคือ ด้านสิทธิมนุษยชน ผลการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ พบว่าขนาดของบริษัท มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และความสามารถในการทำกำไรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การเปิดเผยข้อมูล รายงานความยั่งยืน บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Abstract

This study aims to study the relationship between firm characteristics and sustainability disclosure of companies listed on The Stock Exchange of Thailand. The data used in the analysis is from companies listed on The Stock Exchange of Thailand in 2017, excluding companies listed on Market

* นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

for Alternative Investment (MAI), resulting in 466 companies. Sustainability disclosure is measured using sustainability reporting framework of Global Reporting Initiative 3.1 which categorizes sustainability issues into 6 topics. The data is collected from the annual registration statement (Form 56-1). Firm characteristics consist of company size, company age, ownership concentration, director independence, debt in capital structure, profitability, audit firm, ISO 14000. The relationship is analyzed using multiple regression analysis. It has been found that there are 462 companies (99.14%) that disclose sustainability information, disclosure index of most companies is in the range of 0-10. The sustainability topic disclosed by the largest number of companies is in terms of performance towards labor and valuable work and by the smallest number of companies is human. The results from multiple regression analysis show that size is positively associated with sustainability disclosure at 0.01 significant level and profitability is positively associated with sustainability disclosure at 0.05 significant level.

Keyword: Sustainability disclosure, Companies listed on The Stock Exchange of Thailand

1. บทนำ

ปัจจุบันความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมถือเป็นประเด็นที่ทั่วโลกให้ความสนใจ เพราะการเป็นธุรกิจที่เข้มแข็งต้องควบคู่ไปกับการรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืน ดังนั้น ธุรกิจจึงตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีเครื่องมือที่สำคัญในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการและผลปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของธุรกิจต่อสาธารณะ คือ การจัดทำรายงานความยั่งยืน (Sustainability Report) เป็นเอกสารที่ธุรกิจจัดทำเพื่อเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (สถาบันไทยพัฒนา, 2559ก) โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ส่งเสริมให้มีการจัดทำรายงานความยั่งยืนเพื่อแสดงให้เห็นว่าธุรกิจมีการดำเนินงานด้านความยั่งยืนอย่างไร กรอบรายงานที่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางคือ Global- Reporting Initiative (GRI)

สำหรับประเทศไทยมีการศึกษาการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยพบว่าขนาดของธุรกิจ อายุของธุรกิจ โครงสร้างการเป็นเจ้าของ ความเป็นอิสระของกรรมการ โครงสร้างเงินทุน ความสามารถในการทำกำไร ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี การรับรองมาตรฐาน ISO 14000 มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม (กนกกาญจน์ มาละวรรณ, 2557)

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าขนาดของธุรกิจ อายุของธุรกิจ โครงสร้างการเป็นเจ้าของ ความเป็นอิสระของกรรมการ โครงสร้างเงินทุน ความสามารถในการทำกำไร ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี การรับรองมาตรฐาน ISO14000 มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านความรับผิดชอบต่อสังคม แต่ยังไม่มีความรู้เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลรายงานความยั่งยืน

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของกิจการกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเนื่องจากธุรกิจในปัจจุบันดำเนินธุรกิจควบคู่กับการรักษาสิ่งแวดล้อม และให้ความสำคัญกับการจัดทำรายงานความยั่งยืน โดยศึกษาปัจจัยดังนี้ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัทระดับการถือหุ้น แบบกระจุกตัว ความเป็นอิสระของกรรมการ สัดส่วนหนี้สินในโครงสร้างเงินทุน และความสามารถในการทำกำไร เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยเหล่านี้กับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืน

2.แนวคิด ทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของกิจการกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องสรุปได้ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความยั่งยืน (นันทพล กาญจนวัฒน์, 2543)

แนวความคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือ การพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนยุคปัจจุบัน และต้องมีการตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมไปสู่คนยุคถัดไป

2.2 แนวคิดการจัดทำรายงานการพัฒนาความยั่งยืนระดับสากล Global Reporting Initiative (GRI) (สถาบันไทยพัฒน์, 2559ข)

GRI เป็นองค์กรอิสระที่ก่อตั้งโดยสำนักงานโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP) และเครือข่าย Ceres ทำหน้าที่พัฒนากรอบการรายงานแห่งความยั่งยืนและนำออกเผยแพร่เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2543 ซึ่งเรียกว่า ฉบับ G1 จากนั้น ในปี พ.ศ. 2545 GRI ได้ประกาศแนวทางการรายงานในฉบับ G2 ที่เวทีการประชุมสุดยอดโลกว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน และตามมาด้วยฉบับ G3 ในปี พ.ศ. 2549 กรอบการรายงานฉบับดังกล่าวได้กลายมาเป็นมาตรฐานตามความนิยม (de facto standard) สำหรับการรายงานความยั่งยืน และถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายทั่วโลก โดยได้มีการปรับปรุงเป็นฉบับ G3.1 ปัจจุบันมีองค์กรทั่วโลกที่จัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนตามกรอบของ GRI แล้วมากกว่า 3,600 แห่ง โดยเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่ในภูมิภาคต่าง ๆ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หัวใจของการรายงานความยั่งยืนตามกรอบ GRI ไม่ได้อยู่ที่การจัดทำเพื่อให้ได้เล่มรายงานเป็นผลลัพธ์หลัก แต่เป็นการใช้กระบวนการของการจัดทำรายงานมาสร้างคุณค่าให้แก่องค์กรในบริบทของความยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับความครอบคลุมผู้มีส่วนได้เสียของกิจการ ที่ไม่จำกัดเฉพาะการสร้างมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุน แต่ยังรวมถึงลูกค้า คู่ค้า ผู้ส่งมอบ ชุมชน สิ่งแวดล้อม และสังคมโดยรวม

หลักการและคำแนะนำในการรายงานรวมถึงตัวชี้วัดต่าง ๆ ที่ธุรกิจสามารถใช้เป็นแนวทางการเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนของธุรกิจในมิติของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการจัดทำรายงานตามกรอบ GRI ถือเป็นเส้นทางที่จะพาธุรกิจไปสู่ความยั่งยืนมากกว่าการได้มาเพียงการจัดทำเล่มรายงาน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการรายงานตามกรอบ GRI (สุธิชา เจริญงาม, 2560)

กระบวนการกำหนดเนื้อหาของรายงานตามกรอบการรายงาน GRI ในฉบับ G 3.1 ซึ่งได้กล่าวถึงหลักการสำคัญไว้ 3 ประการ ได้แก่ บริบทความยั่งยืน (Sustainability Context) สารัตถภาพ (Materiality) และความสมบูรณ์ (Completeness) สำหรับประเด็นที่องค์กรควรพิจารณาตามกรอบของ GRI ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1. ด้านเศรษฐกิจ
2. ด้านสิ่งแวดล้อม
3. ด้านการปฏิบัติด้านแรงงานและงานที่มีคุณค่า
4. ด้านสิทธิมนุษยชน
5. ด้านสังคม
6. ด้านความรับผิดชอบต่อผลิตภัณฑ์

2.4 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

พุกษา พิงจิตประไพ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2549 โดยศึกษาจากงบการเงินและรายงานประจำปีของบริษัท จำนวน 107 บริษัท วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ปัจจัยที่ศึกษาคือ ขนาดกิจการ โครงสร้างการเป็นเจ้าของ โครงสร้างการเงิน โครงสร้างกรรมการอิสระ ความสามารถในการทำกำไร ความสามารถในการก่อกู้หรือชำระหนี้ และประเภทสำนักงานสอบบัญชี ผลการศึกษาพบว่าบริษัทส่วนใหญ่มีการเปิดเผยข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์และบริการมากที่สุด สำหรับเรื่องที่มีการเปิดเผยข้อมูลน้อยที่สุดคือ ด้านการใช้พลังงาน ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมกับคุณลักษณะต่าง ๆ พบว่า ขนาดของกิจการ ประเภทสำนักงานสอบบัญชี Big4 และความสามารถในการทำกำไร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

บงกชรัตน์ เขพานุเคราะห์ (2555) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของกิจการที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยศึกษารวบรวมข้อมูลจากงบการเงินและรายงานประจำปีของแต่ละบริษัทประจำปี 2552 จำนวน 80 บริษัท และใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ คุณลักษณะของกิจการที่ศึกษาคือ ขนาดของกิจการ โครงสร้างเงินทุน อายุการดำเนินงาน อัตราส่วนกำไรสุทธิของบริษัท อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น การถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ ประเภทผู้สอบบัญชี และระบบจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14000 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของกิจการที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมี 2 คุณลักษณะ คืออายุการดำเนินงาน และอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมของบริษัท สำหรับคุณลักษณะอื่น ๆ ได้แก่ ขนาดของบริษัท โครงสร้างเงินทุน อัตราส่วนกำไรสุทธิของบริษัท อัตราส่วนกำไร

สุทธิต่อหุ้น การถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ ประเภทผู้สอบบัญชี และระบบจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14000 ไม่พบว่ามี ความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญ

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรในการศึกษานี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี 2560 จำนวน 466 บริษัท โดยไม่รวมบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากข้อมูลที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยข้อมูลระดับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืนรวบรวมข้อมูลจากรายงานความ ยั่งยืนประจำปี 2560 ส่วนข้อมูลขนาด อายุ ระดับการถือหุ้นแบบกระจุกตัว ความเป็นอิสระของกรรมการ สัดส่วนหนี้สิน ในโครงสร้างเงินทุน ความสามารถในการทำกำไร ประเภทสำนักงานสอบบัญชี และการรับรองมาตรฐาน ISO14000 รวบรวมข้อมูลจากแบบแสดงรายการประจำปี (แบบ56-1)

4. ผลการศึกษา การอภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทุกกลุ่มอุตสาหกรรมมีการเปิดเผย ข้อมูลความยั่งยืน ประกอบด้วย กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มอุตสาหกรรม สินค้า อุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ และกลุ่ม อุตสาหกรรมเทคโนโลยีโดยบริษัทจดทะเบียนดังกล่าวมีระดับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนอยู่ในระดับ 0 – 10 มีจำนวน 285 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 61.69 อยู่ในระดับ 11 – 20 จำนวน 169 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 36.58 อยู่ในระดับ 21 – 30 มีจำนวน 6 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 1.30 และระดับ 30 ขึ้นไป มีจำนวน 2 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 0.43 ประเด็นข้อมูลความ ยั่งยืนที่บริษัทจดทะเบียนทั้งหมดเปิดเผยมากที่สุดคือข้อมูลด้านการปฏิบัติงานต่อแรงงานและงานที่มีคุณค่า สำหรับ ประเด็นข้อมูลความยั่งยืนที่มีการเปิดเผยน้อยที่สุดคือ ข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชน ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง คุณลักษณะของบริษัทกับระดับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนสรุปได้ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับระดับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน

คุณลักษณะของบริษัท	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
ขนาดของบริษัท	+	มีความสัมพันธ์เชิงบวก
อายุของบริษัท	+	ไม่มีความสัมพันธ์
ระดับการถือหุ้นแบบกระจุกตัว	-	ไม่มีความสัมพันธ์
ความเป็นอิสระของกรรมการ	+	ไม่มีความสัมพันธ์
สัดส่วนหนี้สินในโครงสร้างเงินทุน	+	ไม่มีความสัมพันธ์
ความสามารถในการทำกำไร	+	มีความสัมพันธ์เชิงบวก
ประเภทสำนักงานสอบบัญชี	+	ไม่มีความสัมพันธ์
การรับรองมาตรฐาน ISO 14000	+	ไม่มีความสัมพันธ์

(1) ขนาดของบริษัทที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 เนื่องจากบริษัทที่มีขนาดใหญ่ต้องเผชิญกับแรงผลักดันที่จะต้องแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งได้รับความสนใจจากนักวิเคราะห์และผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ดังนั้นกล่าวได้ว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก

(2) ความสามารถในการทำกำไรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เนื่องจากความสามารถในการทำกำไรเป็นเครื่องมือประเมินผลประกอบการของบริษัท บริษัทที่มีผลประกอบการที่ดีมักจะจัดทำรายงานความยั่งยืน เพื่อเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น เพราะผู้บริหารมีอิสระในการเลือกเปิดเผยข้อมูล แต่บริษัทที่มีผลประกอบการแย่จะมุ่งดำเนินกิจการในการทำกำไรมากกว่าการจัดทำรายงานความยั่งยืนดังนั้นความสามารถในการทำกำไรจึงมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืนที่เผยแพร่ต่อสาธารณชน

ส่วนตัวแปรอื่นๆซึ่งประกอบด้วยอายุของบริษัทระดับการถือหุ้นแบบกระจุกตัว ความเป็นอิสระของกรรมการ สัดส่วนหนี้สินในโครงสร้างเงินทุนประเภทสำนักงานสอบบัญชีและการรับรองมาตรฐาน ISO 14000 พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนซึ่งแต่ละบริษัทก็ต่างเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินธุรกิจควบคู่กับสิ่งแวดล้อม โดยไม่สนใจปัจจัยต่างๆจึงทำให้ปัจจัยข้างต้นที่กล่าวมานั้นไม่ได้มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน

5. ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของกิจการกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีข้อค้นพบที่น่าสนใจดังนี้

ผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ ขนาดของบริษัทโดยจากผลการศึกษาพบว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีการเปิดเผยข้อมูลมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก และความสามารถในการทำไรโดยผลการศึกษาพบว่าบริษัทที่มีผลประกอบการที่ดีจะให้ความสนใจในการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมากกว่าบริษัทที่มีผลประกอบการที่ไม่ดี

ผลการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของกิจการกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากข้อค้นพบที่ว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีการเปิดเผยข้อมูลมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก ดังนั้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถใช้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางเรื่องการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจกับบริษัทขนาดเล็กให้มีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมากขึ้น

2. จากข้อค้นพบที่ว่า บริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรหรือบริษัทที่มีผลประกอบการที่ดีมักจะให้ความสนใจในการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนมากกว่าบริษัทที่มีผลประกอบการที่ไม่ดี ดังนั้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถใช้ข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางเรื่องการจัดทำรายงานความยั่งยืนสำหรับบริษัทที่มีผลประกอบการที่ไม่ดีให้สนใจเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนเพิ่มมากขึ้นและอาจมีการพัฒนาเกณฑ์การจัดทำรายงานความยั่งยืน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้มีการเปิดเผยความยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

กนกกาญจน์ มาละวรรณ. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจของบริษัท*

จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (การค้นคว้าอิสระขีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

นันทพล กาญจนวัฒน์. (2543). *การพัฒนาอย่างยั่งยืนในกฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ. สืบค้นจาก*

http://library.senate.go.th/document/Ext9/9751_0003.PDF

บงกชรัตน์ เชพานุเคราะห์. (2555). *คุณลักษณะของกิจการที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (การค้นคว้าอิสระขีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).*

พุกษา พึ่งจิตประไพ. (2551). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง. (การค้นคว้าอิสระขีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).*

สถาบันไทยพัฒน์. (2559ก). *รายงานความยั่งยืนคืออะไร. สืบค้นจาก <http://www.thaicrs.com/2012/11/blog-post.html>*

สถาบันไทยพัฒน์. (2559ข). *เส้นทางสร้างควมยั่งยืนฉบับ GRI*. สืบค้นจาก

<http://www.thaicrs.com/2012/04/gri.html>

สุธิชา เจริญงาม. (2560). *ควมยั่งยืนหน้าตาเป็นอย่างไร*. สืบค้นจาก <http://www.thaicrs.com/2013/06/gri.html>